

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ Η ΔΙΑΜΟΝΗ ΣΤΗΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ

I. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η θεμελιώδης αρχή της μη δημιουργίας διακρίσεων βάσει της ιθαγένειας εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις εισαγωγής σε ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων όσον αφορά τα δίδακτρα ή των όρων που διέπουν τη χορήγηση βοήθειας για την κάλυψη των δίδακτρων αυτών. Στο θέμα αυτό, όλοι οι πολίτες της Κοινότητας πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως και οι πολίτες του οικείου κράτους μέλους. Εάν δεν πρόκειται περί εισαγωγής σε κάποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επικαλεστεί τον κανόνα αυτό (της μη διάκρισης) μόνον εφόσον είναι διακινούμενος εργαζόμενος ή μέλος της οικογένειας ενός διακινούμενου εργαζομένου. Π.χ. στην περίπτωση που το κράτος μέλος υποδοχής χορηγεί κάποιο επίδομα "επιβίωσης". Πιο συγκεκριμένα, το γεγονός αυτό δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να ενεργούν με δική τους πρωτοβουλία για την παροχή επιχορηγήσεων και βοηθημάτων του είδους αυτού σε αλλοδαπούς πολίτες που κατοικούν στο έδαφός τους. Επιπλέον, ορισμένα επίδομα και/ή βοηθήματα από το κράτος μέλος καταγωγής μπορούν να διατηρηθούν κατά τη διάρκεια διαμονής στο κράτος μέλος υποδοχής.

II. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η υποχρεωτική εκπαίδευση στις Κάτω Χώρες διαρκεί είτε 12 χρόνια για φοίτηση με πλήρες ωράριο (5 ως 17 ετών), ή φοίτηση με πλήρες ωράριο από πέντε ετών ως το τέλος του σχολικού έτους εντός του οποίου οι μαθητές γίνονται 16 ετών και στη συνέχεια υποχρεωτική φοίτηση με μερικό ωράριο μέχρι 18 ετών (ενηλικίωση) για ορισμένα είδη σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (VWO και HAVO). Κάθε παιδί είναι υποχρεωμένο να πάει σχολείο με πλήρες ωράριο από την πρώτη εργάσιμη για τα σχολεία ημέρα του μήνα που έπεται των πέμπτων γενεθλίων του· εντούτοις, στην πράξη όλα σχεδόν τα παιδιά πηγαίνουν σχολείο από την ηλικία των τεσσάρων ετών. Η υποχρεωτική εκπαίδευση περιλαμβάνει την πρωτοβάθμια, τη δευτεροβάθμια και κάποια επαγγελματική εκπαίδευση.

*Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση (Basisonderwijs) απευθύνεται σε μαθητές από τεσσάρων έως 12 ετών και περιλαμβάνει οκτώ συναπτά έτη φοίτησης. Στο τέλος της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης τα παιδιά μπορούν να επιλέξουν μεταξύ της προ-πανεπιστημιακής εκπαίδευσης 8(VWO), της ανώτερης γενικής εκπαίδευσης (HAVO), του πρώτου κύκλου της γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (MAVO) και της προ-επαγγελματικής εκπαίδευσης (VBO).

*Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Voortgezet onderwijs) έπεται της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και αφορά μαθητές από 12 ως 18 ετών περίπου.

Από το σχολικό έτος 1993-1994, η VWO, η HAVO, η MAVO και η VBO αρχίζουν με μια περίοδο βασικής εκπαίδευσης (basisvorming), η οποία διαρκεί, κατ'αρχήν, τρία χρόνια. Παρέχει ευρύτερη γενική παιδεία ενώ δεν κάνει αυστηρές διακρίσεις μεταξύ γενικών και τεχνικών θεμάτων. Η VWO διαρκεί έξι χρόνια και προετοιμάζει τους μαθητές για συνέχιση των σπουδών στο πανεπιστήμιο; στην πράξη οι μαθητές μπορούν να συνεχίσουν μετά την VWO στην τριτοβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση. Η VWO περιλαμβάνει τριών ειδών σχολεία: το atheneum (όπου δεν διδάσκονται αρχαία ελληνικά και λατινικά), το gymnasium (όπου τα μαθήματα αυτά είναι υποχρεωτικά), και το lyceum (όπου είναι προαιρετικά). Η HAVO διαρκεί πέντε χρόνια και προετοιμάζει τους μαθητές για την είσοδό τους στην τριτοβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση· στην πράξη, οι μαθητές που έχουν απολυτήριο HAVO μπορούν να συνεχίσουν στην VWO ή στην MBO. Η MAVO διαρκεί τέσσερα χρόνια και βασικό της έργο είναι η προετοιμασία των μαθητών για τη MBO· πολλοί μαθητές με απολυτήριο MAVO, ωστόσο, αποφασίζουν να περάσουν στη HAVO ή σε προγράμματα μαθητείας. Η VBO διαρκεί τέσσερα χρόνια και οι μαθητές που αποφοιτούν από αυτήν μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στη MBO ή στο σύστημα μαθητείας. Η φοίτηση των μαθητών στην πρώτη φάση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (τέσσερα χρόνια VBO και MAVO, ή τα πρώτα τρία χρόνια HAVO και VWO) ώσπου να την ολοκληρώσουν, δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε χρόνια.

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ

Στην πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, το σχολικό έτος διαρκεί κανονικά από την 1η Αυγούστου ως την 31η Ιουλίου.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

*Πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Όλα τα παιδιά είναι υποχρεωμένα να πάνε σχολείο από την πρώτη εργάσιμη για το σχολείο ημέρα του μήνα που έπεται των πέμπτων γενεθλίων τους· ωστόσο, η ηλικία δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εισαγωγή, αφού τα παιδιά μπορούν να ξεκινήσουν και από τεσσάρων ετών. Οι μαθητές πρέπει να φοιτούν σε σχολείο της περιοχής που ορίζεται από τις τοπικές αρχές (συνήθως το δήμο στον οποίο κατοικούν), αν και είναι δυνατόν να υπάρξουν εξαιρέσεις από τον κανόνα αυτό.

*Δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Οι μαθητές γίνονται δεκτοί στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση μόλις τελειώσουν την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, κατά μέσο όρο στην ηλικία των 12 ετών· την απόφαση για την εισαγωγή των μαθητών λαμβάνει μια επιτροπή εισαγωγής. Για την εισαγωγή μαθητών στην VWO, τη HAVO και τη MAVO, αξιολογείται η καταλληλότητά τους για αυτούς τους τύπους εκπαίδευσης. Η συνηθέστερη μέθοδος αξιολόγησης είναι η δοκιμασία των μαθητών στο τελευταίο έτος της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, με εξετάσεις που σχεδιάζονται κεντρικά προκειμένου να αποτιμηθούν οι γνώσεις και η δυνατότητα κατανόησης που διαθέτουν. Το Εθνικό Ινστιτούτο Εξετάσεων (CITO) ανέπτυξε μια Τελική Δοκιμασία για την αποφοίτηση από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση η οποία χρησιμοποιείται από περισσότερα από το 60% των σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης της χώρας (1992) Για τη VBO δεν υπάρχουν ιδιαίτερες προϋποθέσεις εισαγωγής και γι'αυτό, στις περιπτώσεις που ένα σχολείο MAVO έχει το ίδιο πρώτο έτος με κάποιο σχολείο VBO, δεν υπάρχουν προϋποθέσεις εισαγωγής ούτε για το τελευταίο.

ΔΙΔΑΚΤΡΑ

Η διδασκαλία παρέχεται δωρεάν για όλους τους μαθητές μέχρι 16 ετών, δηλ. για την υποχρεωτική εκπαίδευση, αν και τα βιβλία και το υλικό διδασκαλίας ενδέχεται να πρέπει να αγοραστούν. Οι μαθητές ηλικίας άνω των 16 ετών καταβάλλουν ετήσια δίδακτρα αλλά οι γονείς μπορούν να ζητήσουν επιδόματα.

ΓΛΩΣΣΕΣ

*Πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Από το 1986 τα αγγλικά είναι υποχρεωτικά για τις δύο μεγαλύτερες τάξεις του σχολείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τα σχολεία στην επαρχία Friesland (Φρηζία) διδάσκουν επίσης τα φρηζικά και είναι δυνατόν να γίνουν παραδόσεις μαθημάτων στη γλώσσα αυτή.

*Δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Στα τρία κοινά έτη της βασικής εκπαίδευσης είναι υποχρεωτική και μια δεύτερη ξένη γλώσσα εκτός των αγγλικών, συνήθως τα γαλλικά ή τα γερμανικά. Στη βασική εκπαίδευση της VWO και της HAVO, είναι υποχρεωτική και μια τρίτη σύγχρονη ξένη γλώσσα (γαλλικά, γερμανικά και ενίοτε ισπανικά). Στα επόμενα έτη οι μαθητές της VWO, της HAVO και της MAVO μπορούν να επιλέξουν και μεταξύ άλλων σύγχρονων γλωσσών.

ΠΡΟΑΓΩΓΗ

*Πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Οι επιδόσεις των μαθητών αξιολογούνται διαρκώς σε όλα τα μαθήματα και δεν υπάρχουν θεσμοθετημένοι κανόνες για την προαγωγή στο επόμενο έτος. Κάθε σχολείο θεσπίζει τις δικές του διαδικασίες για την προαγωγή αυτή και οι δάσκαλοι και η διεύθυνση του σχολείου αποφασίζουν αν κάποιος μαθητής θα περάσει στην επόμενη τάξη. Αν και είναι δυνατόν για τους μαθητές να επαναλάβουν οποιοδήποτε έτος, είναι σπάνιο κάποιος μαθητής να χρειαστεί να επαναλάβει κάποια τάξη ή κάποιο έτος.

*Δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Η αξιολόγηση των μαθητών είναι συνεχής και οι επιδόσεις τους βαθμολογούνται με άριστα το 10. Οι μαθητές προάγονται στην επόμενη τάξη αν έχουν συγκεντρώσει βαθμό τουλάχιστον "voldoende" (6 - ικανοποιητικός) στο τέλος του έτους στα περισσότερα μαθήματα. Οι μαθητές μπορούν να επαναλάβουν μία φορά το έτος· αν οι βαθμοί τους δεν είναι ικανοποιητικοί στο τέλος και του δεύτερου έτους, πρέπει να αλλάξουν προς άλλο είδος εκπαίδευσης.

ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

*Πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Στο τέλος της οκταετούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσής τους οι μαθητές δεν λαμβάνουν πιστοποιητικό ή πτυχίο, αλλά σχολικό έλεγχο όπου περιγράφονται οι προσωπικές επιδόσεις και δυνατότητες και παρέχονται συμβουλές για τη συνέχιση των σπουδών τους. Οι γονείς λαμβάνουν αντίτυπο του ελέγχου, αλλά δεν υποχρεούνται να ακολουθήσουν τις συμβουλές για τις περαιτέρω σπουδές των παιδιών τους. Οι περισσότεροι μαθητές, ωστόσο, συμμετέχουν στις εθνικές εξετάσεις που οργανώνονται από το CITO.

*Δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Στο τέλος της περιόδου της βασικής εκπαίδευσης οι μαθητές δίνουν εξετάσεις και στα 15 υποχρεωτικά μαθήματα. Τα σχολεία μπορούν να συμπληρώσουν τις εξετάσεις αυτές με δικές τους εξετάσεις και μπορούν να αποφασίζουν για τη σειρά και το χρόνο εξέτασης των μαθημάτων. Στους μαθητές που ολοκληρώνουν επιτυχώς τη βασική τους εκπαίδευση χορηγείται σχετικό πιστοποιητικό (getuigschrift basisvorming).

Η VWO, η HAVO, η MAVO και η VBO καταλήγουν σε μια τελική δοκιμασία που περιλαμβάνει εξετάσεις στο σχολείο όπου φοιτούν οι μαθητές και εξετάσεις σε εθνικό επίπεδο. Το κάθε σχολείο οργανώνει τις δικές του εξετάσεις οι οποίες διεξάγονται στο τελευταίο σχολικό έτος. Οι εθνικές εξετάσεις είναι κοινές για όλα τα σχολεία του ίδιου τύπου και διεξάγονται ταυτόχρονα σε όλα. Ο τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος των βαθμών στις σχολικές και στις εθνικές εξετάσεις.

Οι μαθητές που περνούν επιτυχώς κάποια από τις απολυτήριες εξετάσεις λαμβάνουν ένα απολυτήριο (diploma) το οποίο είναι πανομοιότυπο σε ολόκληρη της χώρα για τους διάφορους τύπους σχολείων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Οι μαθητές κάτω των 18 ετών που παρακολουθούν την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση με πλήρες ωράριο υπάγονται στο Πρόγραμμα Χορήγησης Επιδομάτων Σπουδών. Το ύψος των επιδομάτων τους εξαρτάται από τα εισοδήματα των γονέων τους.

ΜΕΤΑ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Στις Κάτω Χώρες δεν υπάρχει δεύτερος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως χωριστή κατηγορία, αφού τα σχολεία

δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης περιλαμβάνουν τριετή (VWO και HAVO) ή τετραετή (MAVO και VBO) περίοδο υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Στη συνέχεια ακολουθεί μια περίοδος υποχρεωτικής φοίτησης με μερικό ωράριο (τρία χρόνια για τη VWO, δύο χρόνια για τη HAVO).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΚΑΙ ΜΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει την πανεπιστημιακή εκπαίδευση (Wetenschappelijke onderwijs - WO), την ανώτερη (μη πανεπιστημιακή) επαγγελματική εκπαίδευση (Hoger beroepsopleiding - HBO) και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο (OU, εξ αποστάσεως τριτοβάθμια εκπαίδευση). Η ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση (HBO) παρέχει τόσο θεωρητική όσο και πρακτική κατάρτιση για επαγγέλματα τα οποία απαιτούν ανώτερο επίπεδο επαγγελματικών προσόντων. Οι σπουδές στην HBO συνδέονται σχεδόν πάντοτε με ένα συγκεκριμένο τομέα απασχόλησης. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση απευθύνεται σε σπουδαστές που είναι από 18 ετών περίπου και άνω. Οι προπτυχιακές σπουδές διαρκούν τουλάχιστον 4 χρόνια, με εξαίρεση την ιατρική, την κτηνιατρική (έξι χρόνια), την οδοντιατρική και τη φιλοσοφία κάποιου συγκεκριμένου πεδίου μελέτης (5 χρόνια). Υπάρχουν πανεπιστημιακές σπουδές και σπουδές HBO, τόσο με πλήρες όσο και με μερικό ωράριο. Σε ορισμένες πανεπιστημιακές σχολές τα μαθήματα παραδίδονται σε γλώσσα άλλη από τα ολλανδικά, κυρίως στα αγγλικά.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ

Τόσο στο πανεπιστήμιο όσο και στην HBO, το ακαδημαϊκό έτος διαρκεί 42 εβδομάδες· οι παραδόσεις ξεκινούν την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

*Πανεπιστήμιο: Τίτλοι σπουδών: τα άτομα που επιθυμούν να εισαχθούν στο πανεπιστήμιο πρέπει να διαθέτουν πιστοποιητικό VWO, να περάσουν εξετάσεις σε προπαρασκευαστικά μαθήματα HBO για να λάβουν το πιστοποιητικό προπαιδείωσης ή να δώσουν εισαγωγικές εξετάσεις (colloquium doctum). Οι πολίτες χωρών της ΕΕ πρέπει να είναι κάτοχοι απολυτηρίου ολλανδικού σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή ισότιμου τίτλου. Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις, ωστόσο, ενδέχεται να απαιτείται αποδεδειγμένη γνώση για ορισμένα θέματα. Αν οι γνώσεις αυτές δεν αποδεικνύονται με βάση το απαιτούμενο πιστοποιητικό VWO, το πανεπιστήμιο θα διενεργήσει προκριματικές εξετάσεις για τα εν λόγω θέματα. Για τους πολίτες της ΕΕ οι προκριματικές αυτές εξετάσεις είναι πάντοτε υποχρεωτικές.

Εισαγωγή: υπάρχει ένα κεντρικό σύστημα κατανομής των θέσεων στα διάφορα πανεπιστήμια. Αν υπάρχει περιορισμός στον αριθμό των σπουδαστών (Numerus Clausus), τότε αυτοί επιλέγονται με κλήρο.

Numerus Clausus: κάθε χρόνο τα ιδρύματα ή το υπουργείο παιδείας, πολιτισμού και επιστημών λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με τις σχολές στις οποίες εφαρμόζεται περιορισμός του αριθμού των εισακτέων. Για το ακαδημαϊκό έτος 1996/1997, ίσχυσε numerus clausus σε 23 θεματικούς τομείς στην HBO και σε έξι στην WO. Εφόσον υπάρχει, ο numerus clausus εφαρμόζεται και στους κοινοτικούς πολίτες που επιθυμούν να ξεκινήσουν με το πρώτο έτος κάποιας σχολής.

Γλώσσες: Οι πολίτες της ΕΕ πρέπει να περάσουν εξετάσεις ολλανδικής γλώσσας προκειμένου να γίνουν δεκτοί για σπουδές στα ολλανδικά πανεπιστήμια· πληροφορίες για τις απαιτήσεις και τις ημερομηνίες των εξετάσεων παρέχονται από τα ίδια τα πανεπιστήμια.

*HBO: Οι σπουδαστές που επιθυμούν να εγγραφούν πρέπει να διαθέτουν πιστοποιητικό HAVO, VWO ή MBO. Ενδέχεται, ωστόσο, να απαιτείται επιπλέον να έχουν διδαχθεί δύο το πολύ συγκεκριμένα μαθήματα σε αυτό το επίπεδο. Εκτός από τις απαιτήσεις που αφορούν την προηγούμενη εκπαίδευση, τα ιδρύματα ενδέχεται να επιβάλλουν και άλλες απαιτήσεις σχετικές με την άσκηση του συγκεκριμένου επαγγέλματος. Και για την εγγραφή στην HBO χρησιμοποιούνται πια ένα κεντρικό σύστημα εισαγωγής και κλήρωσης: στις περιπτώσεις που το ενδιαφέρον για κάποια κατεύθυνση υπερβαίνει τον αριθμό των διαθέσιμων θέσεων, γίνεται κλήρωση.

ΔΙΔΑΚΤΡΑ

Οι σπουδαστές των ολλανδικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των πολιτών της ΕΕ, καταβάλλουν διδάκτρα. Οι ετήσιες αυξήσεις ορίζονται νομοθετικά.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

* Αναγνώριση των τίτλων σπουδών για την εισαγωγή Οι Κάτω Χώρες αναγνωρίζουν τους σχετικούς με την εισαγωγή τίτλους των άλλων ευρωπαϊκών χωρών σύμφωνα με τους όρους διαφόρων διμερών συμφωνιών και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Ισοτιμία των Διπλωμάτων που οδηγούν στην εισαγωγή σε πανεπιστήμια· επίσης αναγνωρίζει το ευρωπαϊκό και το διεθνές baccalaureaat (απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης). Αρμόδια για την αναγνώριση των αλλοδαπών τίτλων σπουδών είναι τα ίδια τα ιδρύματα, με την επιπλέον βοήθεια του NUFFIC, του ολλανδικού κέντρου για την αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής. Ωστόσο, το ίδρυμα είναι ελεύθερο να ακολουθήσει ή να αγνοήσει την υπόδειξη του NUFFIC.

*Αναγνώριση των πτυχίων Πληροφορίες για την αναγνώριση των πτυχίων της ολλανδικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από άλλες χώρες ΕΕ παρέχονται στα κέντρα NARIC.

ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στο τέλος του πρώτου έτους, διεξάγονται "προπαιδευτικές εξετάσεις", τις οποίες πρέπει να περάσουν οι σπουδαστές μέσα σε

δύο χρόνια. Οι πτυχιακές εξετάσεις διεξάγονται μετά το τέταρτο έτος. Υπάρχουν ενδιάμεσες εξετάσεις (tentamens) σε όλα τα μαθήματα, συνήθως κάθε δύο ή τρεις μήνες. Οι σπουδαστές που εγκαταλείπουν τις σπουδές τους πριν από τις πτυχιακές εξετάσεις λαμβάνουν επίσημη δήλωση που αναφέρει μέχρι ποιο σημείο έφθασαν και ποιες ενδιάμεσες εξετάσεις έδωσαν. Στο πανεπιστήμιο όταν ο φοιτητής ή η φοιτήτρια περάσει τις πτυχιακές εξετάσεις (doctoraal), λαμβάνει ένα πιστοποιητικό (πτυχίο) που αναφέρει το βαθμό που έλαβε ενώ του χορηγείται και ο τίτλος του doctorandus, του meester ή του ingenieur. Ο τελευταίος τίτλος χρησιμοποιείται από τους αποφοίτους των πολυτεχνείων. Στα ιδρύματα της HBO, οι σπουδαστές που περνούν τις πτυχιακές εξετάσεις λαμβάνουν πτυχίο (getuigschrift van HBO) και είναι δυνατό να τους χορηγηθεί και κάποιος τίτλος, όπως ingenieur για τους αποφοίτους του τεχνολογικού και του γεωργικού τομέα, ή baccalareus για τους αποφοίτους άλλων κατευθύνσεων σπουδών.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Υποτροφίες και δάνεια: οι σπουδαστές μέχρι 27 ετών υπάγονται στο Νόμο για την παροχή οικονομικής ενίσχυσης στους σπουδαστές (WSF). Όλοι οι σπουδαστές που είναι εγγεγραμμένοι στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με πλήρες ωράριο δικαιούνται βασική υποτροφία, το ποσό της οποίας εξαρτάται από το είδος της εκπαίδευσης και από το εάν ο σπουδαστής διαμένει μακριά από το σπίτι του ή όχι. Οι σπουδαστές μπορούν να ζητήσουν και συμπληρωματική οικονομική ενίσχυση. Μέρος αυτής παρέχεται ως έντοκο δάνειο το οποίο πρέπει να εξοφληθεί μετά την ολοκλήρωση των σπουδών και το υπόλοιπο ως συμπληρωματική υποτροφία. Ορισμένοι σπουδαστές επίσης είναι δυνατόν να δικαιούνται επίδομα μόνου γονέα ή επίδομα για το σύντροφό τους· τα χρήματα αυτά συμπληρώνουν τη βασική υποτροφία και επομένως δεν πρέπει να επιστραφούν. Επίσης όλοι οι σπουδαστές δικαιούνται φοιτητικό δελτίο για τα μέσα μαζικής μεταφοράς (κάρτα OV) το οποίο τους επιτρέπει να ταξιδεύουν ελεύθερα σε ολόκληρη τη χώρα· πρέπει να επιλέξουν μεταξύ δελτίου εργασιμων ημερών και δελτίου σαββατοκύριακου. Μετά την ηλικία των 27 ετών, η ενίσχυση χορηγείται εξ ολοκλήρου ως έντοκο δάνειο. Η μέγιστη περίοδος για τη λήψη ενίσχυσης με τη μορφή υποτροφίας είναι σήμερα πέντε χρόνια (επίσημη διάρκεια σπουδών συν ένα επιπλέον έτος). Από την πενταετία και πέρα ο σπουδαστής δικαιούται ενίσχυση για δύο χρόνια το πολύ ακόμη με τη μορφή έντοκου δανείου. Το μέρος που χορηγείται ως υποτροφία δεν επιστρέφεται μόνον εφόσον ο σπουδαστής πληροί ορισμένα κριτήρια ετήσιας απόδοσης. Για τους σπουδαστές που ξεκίνησαν τις σπουδές τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση την 1η Σεπτεμβρίου 1996 ή μεταγενέστερα, ισχύει ένα νέο καθεστώς. Στην αρχή χορηγείται οικονομική ενίσχυση με τη μορφή έντοκου δανείου. Ανάλογα με τις επιδόσεις του σπουδαστή, το δάνειο μετατρέπεται στη συνέχεια σε υποτροφία και παραγράφονται οι τόκοι. Το δικαίωμα σε υποτροφία διαρκεί συνήθως τέσσερα χρόνια. Στη συνέχεια ο σπουδαστής μπορεί να συνάψει έντοκο δάνειο τριετούς το πολύ διάρκειας.

III. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Εθνικός Οργανισμός ΕΥΡΥΔΙΚΗ Dienst van Eurydice/Bibliotheek en Documentatie Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen

Postbus 25000 NL - 2700 LZ Zoetermeer

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εθνικός Οργανισμός COMENIUS Europees Platform voor het Nederlandse Onderwijs

Nassauplein 8 NL-1815 GM ALKMAAR

Τηλ.: (31-72) 511.85.02 Φαξ: (31-72) 515.12.21

ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εθνική Υπηρεσία ERASMUS NUFFIC Υπηρεσία διεθνών ακαδημαϊκών σχέσεων Τμήμα Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

Kortenaerkade 11 (Postbus 29777) NL-2502 LT Den Haag

Τηλ.: (31-70) 426.02.60 (31-70) 426.02.36 Φαξ: (31-70) 426.02.59 E-mail: socrates@nufficcs.nl

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

NARIC (Δίκτυο Εθνικών Κέντρων Πληροφοριών για την Ακαδημαϊκή Αναγνώριση των Διπλωμάτων) NUFFIC

Postbus 29777 NL - 2502 LT Den Haag Τηλ.: 31 70 4260260 Τηλέτυπο :33565 NUFFIC nl Φαξ: 31 70 4260399 31 70 4260399

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

I. Πληροφορίες σχετικά με το κοινοτικό δίκαιο

Η συνθήκη ΕΚ (άρθρο 8Α) προβλέπει ότι κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, υπό την επιφύλαξη ορισμένων προϋποθέσεων. Κάθε πολίτης της Ένωσης που προτίθεται να διαμείνει για διάστημα άνω των τριών μηνών σε άλλο κράτος μέλος, υποχρεούται να κατέχει άδεια διαμονής. Το έγγραφο αυτό, που χρησιμεύει αποκλειστικά στο να πιστοποιήσει το δικαίωμα διαμονής το οποίο απολαύουν όλοι οι πολίτες της Ένωσης, εκδίδεται με την υποβολή ορισμένων δικαιολογητικών, τα οποία χορηγεί ο αιτών σύμφωνα με την προσωπική του κατάσταση.

II. Πληροφορίες σχετικά με τις διατυπώσεις στις Κάτω Χώρες

Εφόσον σκοπεύετε να παραμείνετε στις Κάτω Χώρες για περισσότερους από τρεις μήνες, πρέπει να ζητήσετε άδεια διαμονής το συντομότερο δυνατόν μετά την άφιξή σας. Η αίτησή σας θα εξεταστεί από την αστυνομία αλλοδαπών (Vreemdelingenpolitie) στον τόπο διαμονής σας.

Έγγραφα που πρέπει να υποβληθούν με την αίτησή σας:

Μαζί με την αίτηση άδειας διαμονής, πρέπει να υποβάλετε έγκυρο δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο, δύο φωτογραφίες διαβατηρίου και να υπογράψετε δήλωση καλής διαγωγής (εφόσον είστε άνω των 18 ετών). Ανάλογα με το καθεστώς σας (μισθωτός, σε αναζήτηση απασχόλησης, ανεξάρτητος εργαζόμενος, συνταξιούχος, οικονομικά ανενεργός, φοιτητής), θα σας ζητηθεί να υποβάλετε διάφορα έγγραφα κατά τη διαμονή σας στις Κάτω Χώρες:

Οι μισθωτοί πρέπει να υποβάλουν βεβαίωση πρόσληψης από τον εργοδότη τους που να πιστοποιεί ότι θα τους απασχολήσει, ή πιστοποιητικό απασχόλησης·

Όσοι εγκαθίστανται ως ανεξάρτητοι εργαζόμενοι θα πρέπει να αποδείξουν το καθεστώς τους, με την εγγραφή τους σε επαγγελματική ένωση, τον αριθμό ΦΠΑ τους ή την εγγραφή σε εμπορικό μητρώο·

Όσοι παρέχουν υπηρεσίες θα πρέπει να αποδείξουν ότι μετακινούνται στις Κάτω Χώρες για να δεχτούν ή να παράσχουν υπηρεσίες.

Οι μισθωτοί και οι ανεξάρτητοι εργαζόμενοι είναι πιθανόν να μην χρειαστεί να αποδείξουν ότι διαθέτουν επαρκείς ίδιους πόρους.

Εφόσον παραμείνετε στις Κάτω Χώρες αφού εργαστήκατε εκεί, είτε ως μισθωτός είτε ως ανεξάρτητος εργαζόμενος, θα πρέπει να υπάγεστε σε μια από τις παρακάτω περιπτώσεις: α) παύσατε να εργάζεστε είχατε φθάσει την ηλικία συνταξιοδότησης βάσει της ολλανδικής νομοθεσίας, εργαστήκατε τουλάχιστον τους 12 τελευταίους μήνες στις Κάτω Χώρες και διαμείνατε στη χώρα αυτή σε συνεχή βάση για τουλάχιστον τρία έτη· β) ζήσατε στις Κάτω Χώρες σε μόνιμη βάση για τουλάχιστον δύο έτη και χρειάστηκε να διακόψετε την επαγγελματική σας δραστηριότητα λόγω μόνιμης ανικανότητας. Εφόσον η ανικανότητα αυτή οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή ασθένεια που σας δίνει το δικαίωμα σε επίδομα το οποίο καταβάλλεται ολόκληρο ή εν μέρει από ολλανδικό δημόσιο οργανισμό, δεν τίθενται προϋποθέσεις διαμονής. Στις δύο αυτές περιπτώσεις, δεν απαιτείται περίοδος διαμονής και παύει να ισχύει η προϋπόθεση της απασχόλησης για τους δώδεκα τελευταίους μήνες τουλάχιστον εφόσον ο/η σύζυγός σας είναι ολλανδός υπήκοος ή έχασε την ολλανδική ιθαγένεια λόγω του γάμου του/της· γ) αφού ζήσατε και εργαστήκατε στις Κάτω Χώρες σε μόνιμη βάση για τρία έτη, συνεχίσατε την εργασία σας σε άλλο κράτος μέλος (παραμεθόριοι εργαζόμενοι) διατηρώντας τη διαμονή σας στις Κάτω Χώρες. Έχετε το δικαίωμα, για περίοδο δύο ετών από τη στιγμή που μεσολαβεί μία από τις προαναφερθείσες αλλαγές, να ασκήσετε το δικαίωμα διαμονής σας στη χώρα. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, μπορείτε να αναχωρήσετε από τις Κάτω Χώρες και να επιστρέψετε όσες φορές θέλετε.

Εάν είστε συνταξιούχος και εργαζόσταν προηγουμένως σε άλλο κράτος μέλος ή δεν είστε οικονομικά ενεργός, θα πρέπει να αποδείξετε ότι διαθέτετε ασφάλιση ασθένειας και επαρκείς πόρους (για παράδειγμα εισόδημα τουλάχιστον ισοδύναμο με το ελάχιστο επίπεδο διαβίωσης).

Σήμερα, ένα άτομο μόνο του θα πρέπει να διαθέτει ελάχιστους πόρους τουλάχιστον 1.000 φιορινιών, περίπου, τον μήνα. Όσοι συνοδεύονται από τη σύζυγό τους και έχουν εξαρτώμενα παιδιά θα πρέπει να διαθέτουν ελάχιστους πόρους τουλάχιστον 1.800 φιορινιών τον μήνα.

Εάν είστε φοιτητής, θα πρέπει να αποδείξετε ότι είστε εγγεγραμμένος σε αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό οργανισμό και ότι καλύπτεστε από ασφάλιση ασθένειας. Θα πρέπει να βεβαιώσετε, μέσω σχετικής δήλωσης ή τουλάχιστον αντίστοιχου εναλλακτικού τρόπου, ότι διαθέτετε επαρκείς πόρους ώστε να μην επιβαρύνετε οικονομικά το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

Τα μέλη της οικογένειάς σας που έχουν επίσης δικαίωμα διαμονής (οδηγός "Το δικαίωμα διαμονής σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης" εξηγεί ποιά από τα μέλη της οικογένειάς σας έχουν το δικαίωμα αυτό) πρέπει να υποβάλουν, εκτός από τα έγγραφα που ζητούνται συνήθως (δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο, δύο φωτογραφίες διαβατηρίου και δήλωση καλής διαγωγής για τους άνω των 18 ετών) τα ακόλουθα: - έγγραφο που να αποδεικνύει τη συγγενική σχέση μαζί σας· - αν τα μέλη της οικογένειας δεν έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους, θεώρηση (όταν είναι απαραίτητο)· - έγγραφο που να αποδεικνύουν ότι τα εν λόγω πρόσωπα εξαρτώνται οικονομικά από σας (δεν ισχύει για τη σύζυγο και τα παιδιά κάτω των 21 ετών)· - αν είστε συνταξιούχος ή οικονομικά ανενεργός, απόδειξη ότι διαθέτετε επαρκείς πόρους για σας και την οικογένειά σας και ότι όλα τα μέλη της οικογένειάς σας καλύπτονται ασφαλιστικά. - αν είστε φοιτητής, απόδειξη ότι όλα τα μέλη της οικογένειάς σας καλύπτονται ασφαλιστικά.

Το δικαίωμα διαμονής των μελών της οικογένειάς σας θα εξαρτάται από το δικό σας δικαίωμα διαμονής.

Συμπληρωματικές πληροφορίες:

Μετά την υποβολή της αίτησής σας για άδεια διαμονής, θα λάβετε αντίγραφο της αίτησής σας ως την έκδοση της άδειας διαμονής. Η απόφαση σχετικά με τη χορήγηση της πρώτης άδειας διαμονής σας θα πρέπει να ληφθεί εντός έξι μηνών από την υποβολή της αίτησής σας. Οι άδειες διαμονής ισχύουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα (βλ. οδηγό "Το δικαίωμα

διαμονής σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης" για λεπτομέρειες). Στα μέλη της οικογένειάς σας που σας συνοδεύουν θα χορηγηθούν άδειες διαμονής της ίδιας διάρκειας με τη δική σας. Εφόσον αλλάξετε διαμονή στις Κάτω Χώρες, πρέπει να ενημερώσετε τον αρχηγό της αστυνομίας στο δήμο ή την κοινότητα που εγκαταλείπετε πριν την αναχώρησή σας και τον αρχηγό της αστυνομίας στον νέο δήμο ή κοινότητα εντός πέντε ημερών από την άφιξή σας. Εφόσον σας χορηγηθεί άδεια διαμονής ως μισθωτού, έχετε το δικαίωμα αλλαγής του καθεστώτος κατά τη διάρκεια ισχύος της, για παράδειγμα με το να εγκατασταθείτε ως ανεξάρτητος εργαζόμενος.

Μπορείτε να ανανεώσετε την άδεια σας διαμονής ακολουθώντας τις ίδιες διατυπώσεις που ίσχυαν για την πρώτη αίτησή σας (αναφέροντας τυχόν αλλαγές στο καθεστώς σας), μόνο που αυτή τη φορά δεν χρειάζεται να υποβάλετε δήλωση καλής διαγωγής, θεώρηση, ή απόδειξη ότι οι ανιόντες/κατιόντες της οικογένειάς σας έχουν συγγενικό δεσμό με σας. Πρέπει να υποβάλετε αίτηση για την ανανέωση της άδειάς σας έναν μήνα πριν από τη λήξη της. Η άδεια διαμονής ανανεώνεται για πέντε έτη, εκτός από την περίπτωση φοιτητών ή προσώπων που έχουν παραμείνει άνεργοι παρά τη θέλησή τους για περισσότερους από δώδεκα συνεχόμενους μήνες. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η ανανέωση μπορεί να περιοριστεί σε ένα έτος, και οι αρχές μπορούν να αρνηθούν την εκ νέου ανανέωση αν παραμένετε άνεργος κατά την επόμενη λήξη της άδειας διαμονής σας.

Το κόστος έκδοσης και ανανέωσης της άδειας διαμονής δεν είναι υψηλότερο από ό,τι πληρώνει ένας ολλανδός υπήκοος για την έκδοση δελτίου ταυτότητας (35 φιορίνια). Η προσωρινή παράταση της άδειας διαμονής είναι δωρεάν.

III. Μέσα προσφυγής

Εφόσον η αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής απορριφθεί ή εφόσον εκδοθεί διαταγή απέλασής σας, πρέπει να σας κοινοποιηθούν οι λόγοι για τη σχετική απόφαση, εκτός αν πρόκειται για λόγους κρατικής ασφάλειας. Οι πιθανοί λόγοι για την απόρριψη της αίτησής σας αναφέρονται στον οδηγό "Το δικαίωμα διαμονής σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης". Έχετε τα ίδια δικαιώματα προσφυγής όπως και οι ολλανδοί υπήκοοι σε ό,τι αφορά τις διοικητικές αποφάσεις. Δεν μπορούν να σας αρνηθούν τη χορήγηση άδειας διαμονής μόνο για τον λόγο ότι τα έγγραφα ταυτότητας με τα οποία εισήλθατε στην χώρα έχουν λήξει.

Διεξαγωγή της διαδικασίας

Η απόφαση απόρριψης της αίτησής σας για χορήγηση πρώτης άδειας διαμονής θα πρέπει να καθορίζει το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να εγκαταλείψετε την επικράτεια. Το χρονικό αυτό διάστημα δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 15 ημερών, εκτός από περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Η απόφαση απόρριψης της αίτησης ανανέωσης της άδειας διαμονής σας, ή απέλασής σας θα πρέπει να καθορίζει το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να εγκαταλείψετε την επικράτεια. Το χρονικό αυτό διάστημα δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 30 ημερών, εκτός από περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

Σε κάθε περίπτωση, υπάρχουν δύο δυνατότητες ένστασης ή προσφυγής:

1. Μπορείτε να υποβάλετε ένσταση ή προσφυγή στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για την έκδοση αναθεωρημένης απόφασης. Η ένσταση ή προσφυγή υποβάλεται γραπτώς εντός ενός μήνα από της κοινοποίησης της απόφασης. Ζητείται η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής αλλοδαπών και έχετε το δικαίωμα να ζητήσετε προσωπική ακρόαση.
2. Εφόσον η απόφαση που θα λάβει το Υπουργείο Δικαιοσύνης δεν σας ικανοποιεί, μπορείτε να ασκήσετε έφεση σε δικαστήριο. Η έφεση αυτή υποβάλεται γραπτώς (δύο αντίγραφα) εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση της νέας απόφασης. Μπορείτε να ζητήσετε νομική συνδρομή και σε ορισμένες περιπτώσεις τη συνδρομή διερμηνέα.

Κοινοτικά κείμενα αναφοράς: μισθωτοί (κανονισμός 1612/68 και οδηγία 68/360)· ανεξάρτητοι επαγγελματίες (οδηγία 73/148)· συνταξιούχοι που διαμένουν στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους αφού άσκησαν επαγγελματική δραστηριότητα (κανονισμός 1251/70 και οδηγία 75/34)· συνταξιούχοι που άσκησαν επαγγελματική δραστηριότητα στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους (οδηγία 90/365)· οικονομικά ανενεργά πρόσωπα (οδηγία 90/364)· σπουδαστές (οδηγία 93/96)· μέτρα που λήφθηκαν για λόγους δημοσίας τάξεως, δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας υγείας (οδηγία 64/221).

Εθνικά κείμενα αναφοράς: Βασιλική απόφαση για τους αλλοδαπούς (Koninklijk Besluit) της 19.9.1966 (Staatsblad 1966, 387), άρθρα 91-102a, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση της 23.2.92 (Stb 1992, 329)· απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης (Beschikking van de Minister van Justitie) στις 22.9.1966, άρθρα. 4, 31, 34, 48· Εγκύκλιος για τους αλλοδαπούς (Vreemdelingencirculaire) 1994, κεφάλαιο B4

IV. Χρήσιμες διευθύνσεις

Κέντρο πληροφοριών:

Ministerie van Justitie Immigratie- en Naturalisatiedienst

Postbus 30125 NL-2500 CG Den Haag

Ministerie van Buitenlandse Zaken Directie Personenverkeer, Migratie en Consulaire Zaken (DPC) Afdeling Vreemdelingen- en Visum-zaken (VV)

Postbus 20061 NL-2500 EB Den Haag

Tel. +31.70-348.57.89/56.22